

Naravna vlakna, ki so zaznamovala krajino

V razgibanem hribovitem svetu Idrijskega življenje ni bilo preprosto. Poleg rudarjenja, ki je zaznamovalo predvsem mesto Idrija, sta se na strmih in težavnih klancih ter v trdih vremenskih pogojih izoblikovala tudi poljedelstvo in živinoreja. Prebivalci – tako v mestih kot na podeželju – so se zavedali moči narave in skušali iztržiti iz svojega kosa zemlje čim več. Tako živinorejo in poljedelstvo niso obravnavali samo za pridelavo hrane, ampak med drugim tudi za oblačila, gnojila, surovine za gradnjo in orodje ter kot gorivo in kurjavo.

Idrijska krajina tako predstavlja zakladnico veščin in znanj, ki so se razvijala skozi stoletja. Nekatere se še vedno ohranjajo skozi delovanja društev in posameznikov, ki ohranjajo skorajda že pozabljene veščine naših prednikov. Med njimi izstopajo predvsem veščine na tekstilnem področju, še najbolj sistematično prepoznana je idrijska čipka. Številne druge veščine so praktično izumrle, nekatere druge obujajo tkalke, predilke in mojstrice polstenja. Te v ospredje postavljajo 3 naravna vlakna, ki so zaznamovala slovensko krajino – lan, volna in svila.

Tri naravna vlakna: Dediščina, ki ohranja krajino

LAN

Lan je ena najstarejših poljščin našega podeželja, ki je nekoč s svojimi modrimi cvetovi krasil polja in njive. Njegova predelava je zahtevala trdo delo, na Idrijskem pa je predstavljal temelj za domači tekstil in osnovno nit za klekljanje najtrpežnejših čipk.

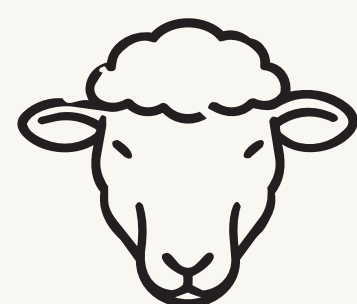
Na Idrijskem in Cerkljanskem so lanena polja skoraj izginila, tradicijo ohranjajo le še nekatera društva oz. posamezniki (kot npr. Kulturno društvo Rodoljub Ledinski ali Lanene žene). Z izginjanjem lanu ne izgubljammo le surovine za tekstil, temveč tudi pestrost kulturne krajine, znanje o njegovi pridelavi in del lokalne identitete. Vse do 20. stoletja je bil lan tudi osnovna surovina za izdelavo idrijske čipke, kasneje pa ga je večinoma nadomestil bombaž.

Ali ste vedeli?

Lan v vesolju in na mumijah!

Zaradi izjemne vzdržljivosti so v lanena platna zavijali že stare egipčanske faraone. Danes pa lanena vlakna zaradi vrhunskih kompozitnih lastnosti uporabljajo celo v vesoljski in avtomobilski industriji, kjer uspešno nadomeščajo umetno plastiko.

VOLNA

Volna je ena najstarejših surovin našega podeželja ter je seveda povezana z ovčerejo, ki je še vedno prisotna na Idrijsko-Cerkljanskem. Predelava volne je zahtevala trdo delo, seveda pa je predstavljal temelj za toplo obleko v mrzlih zimskih dnevih.

Za ohranjanje tradicije ovčereje in predelave volne na Idrijsko-Cerkljanskem je zelo zaslužno predvsem Društvo rejcev drobnice Idrija-Cerkno. Tako se ohranja značilna krajina, ki ni tipična samo za naše kraje, ampak za večino Slovenije.

Ali ste vedeli?

Ovce so postavile temelje človeške civilizacije

Udomačitev ovc pred več kot 10.000 leti ni prinesla le volne, temveč je spremenila tok zgodovine – prehod na rejne živali je ljudem omogočil stalno naselitev, razvoj prvih mest in rojstvo tekstilne obrti. uspešno nadomeščajo umetno plastiko.

SVILA

Svilogojstvo je bilo nekoč pomembna kmetijska in obrtna dejavnost zlasti na Primorskem, kjer so sajenje bele murve za hranjenje sviloprejk in predelava njenih trpežnih kokonov v zračne tkanine močno zaznamovali lokalno kulturno krajino ter podeželskemu prebivalstvu, predvsem ženskam, prinašali dragocen dodaten zaslužek.

Ali ste vedeli?

Svila je pognala nastanek ene prvih globalnih trgovskih poti.

Nadzor nad proizvodnjo svile je že v antičnem času povezal Vzhod in Zahod ter ustvaril legendarno Svilno pot, ki je prinesla izmenjavo kultur, tehnologij in razvoj cvetočih mest.

Ovčereja pri nas

Ovčereja ima na Slovenskem tisočletno tradicijo, saj so ovce od nekdaj nudile meso, mleko in volno. Danes se v Sloveniji nastriže okoli 165 ton ovčje volne letno. Med slovenske avtohtone pasme spadajo: Jezersko-solčavska in oplemenjena jezersko solčavska, Bovška, Oplemenjena bovška ovca, Belokranjska pramenka in Istrska pramenka. Uporaba volne v zadnjem času ponovno narašča zaradi trajnostne naravnosti, ekološke gradnje in domače predelave.

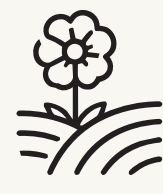
Na Idrijskem in Cerkljanskem je bila ovčereja tradicionalno prisotna predvsem v manjšem obsegu za samooskrbo, poleg govedoreje in kozjereje. Ovce so lokalno kulinariko poleg mlečnih izdelkov zaznamovale predvsem s tradicionalno idrijsko bakalco, ki je postrežena kot omaka k idrijskim žlikrofum. Nad ohranjanjem te dediščine danes skrbno bdi Društvo rejcev drobnice Idrija-Cerkno, ustanovljeno leta 1997, ki s približno 50 člani spodbuja rejo drobnice, skrbi za ohranjanje kulturne krajine ter prek svoje rokodelske sekcije uspešno oživlja stare obrti, kot so predenje, tkanje, pletenje in polstenje.

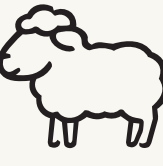
Krajina pred in po izginotju vlaken

Ko izginijo tradicionalne dejavnosti, se spremeni tudi podoba prostora

Nekoč

lanena polja

pašniki z ovcami

murve ob domačjah

Danes

travniki

intenzivne poljščine

zaraščanje

Idrijska čipka

Umetniško srce Idrije

Idrija je svetovno znana predvsem po dediščini živega srebra, ki pa se neposredno povezuje s klekljanjem idrijske čipke. Medtem ko so rudarji s skromnimi plačami kopali rudo v podzemlju, so ženske iskale možnost dodatnega zaslužka, da bi preživele družino. Tako se je v mestu, ki je bilo zaznamovano s strupenim živim srebrom, rodil izdelek, ki je zaznamoval generacije Idrijčanov in tudi širšo okolico.

Kako nastaja idrijska čipka?

Idrijska čipka je tip ročno klekljane čipke, ki se ponaša z večstoletno tradicijo. Tako kot vse klekljane čipke so tudi idrijske izdelane iz številnih kombinacij samo dveh osnovnih postopkov premikanja niti – posukanja in prekrizanja niti. Sukanec je (cvirn) je v sodobnem času večinoma bombažen, še pred stoletjem pa je bil praktično vedno lanen. Klekljarice potrebujejo še posebno blazino (bulo), ki je nameščena v košari, kleklje, na kateri je sukanec, ter bucike in kvačko. Čipka nastaja na vzorčni predlogi (papirc), ki je pripeta na blazino.

Idrijsko čipko zaznamuje repertoar tehnik, ki se je z leti dopolnjeval in značilni so vzorci, ki so poimenovani tudi z ljudskimi imeni (npr. srčkovke, potonke, zibke). Najbolj prepoznan je t. i. ris oz. trak, ki se v osnovi loči na široki ris, ki se je razvil še v časih Avstro-Ogrske, ter ozki ris (idrijski ris) iz obdobja po prvi svetovni vojni.

Idrijska čipka je že ob koncu 19. stoletja močno pridobivala na prepoznavnosti, po eni strani zaradi trgovcev, kot so bili Franc Lapajne, po drugi strani pa tudi z ustanovitvijo Čipkarske šole Idrija, ki v Idriji deluje že od leta 1876 in v letu 2026 praznuje častitljivo 150-letnico.

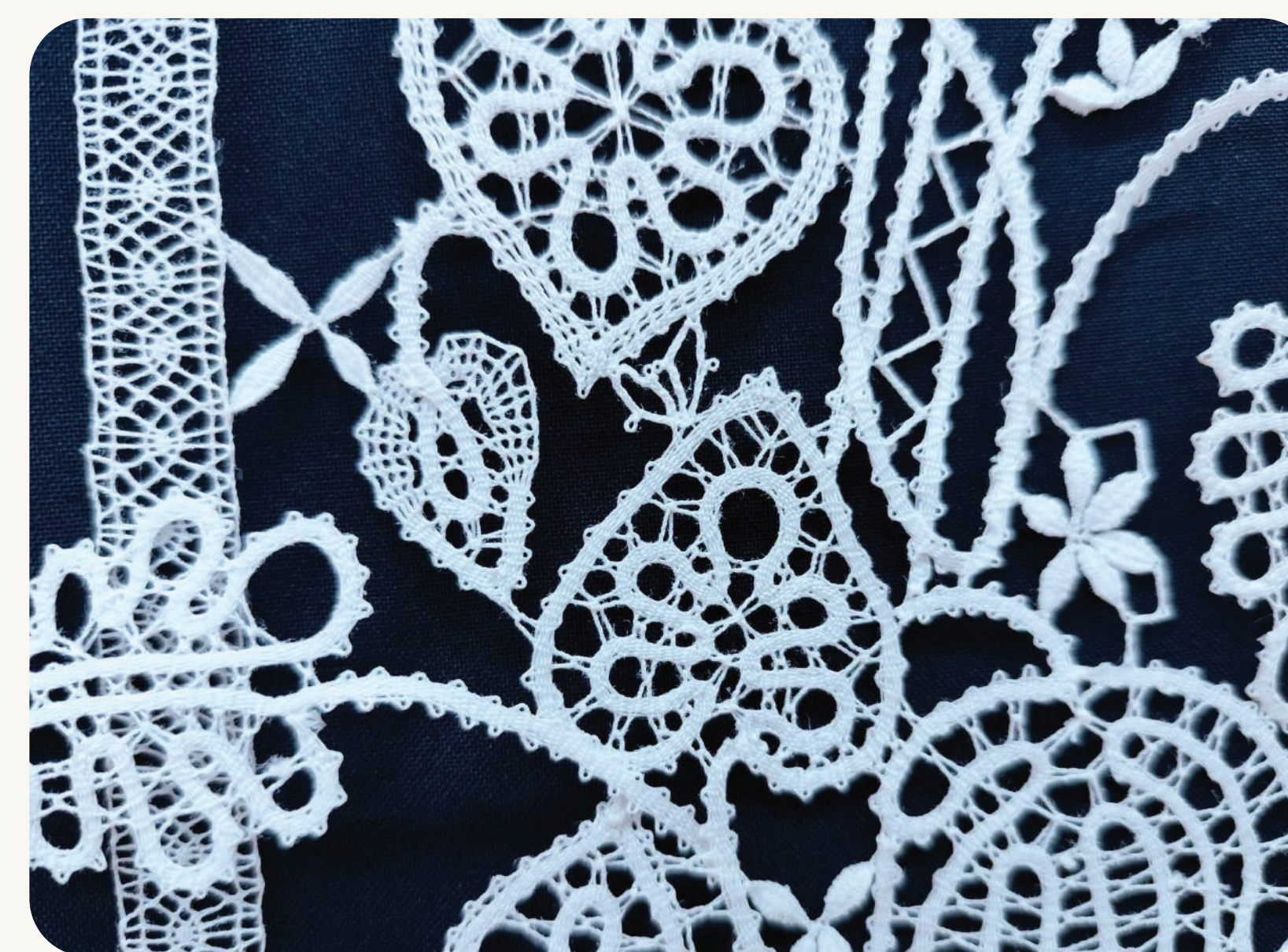
Klekljanje idrijske čipke je vpisano v Register nesnovne dediščine Republike Slovenije in leta 2016 razglašeno za živo mojstrovino. Skupaj s Klekljanjem slovenske čipke je od leta 2018 kot enota Klekljanje čipk v Sloveniji vpisano na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Kje lahko izvem več o idrijski čipki?

1 Obiščite stalno razstavo Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina

Grad Gewerkenegg, Prelovčeva 9, Idrija

Stalna razstava v okviru Mestnega muzeja Idrija obiskovalcem na primeru več kot 300-letne tradicije približuje bogato zgodovino idrijske čipke, njene značilnosti ter vlogo lokalne čipkarske šole in drugih posameznikov, ki so zaznamovali razvoj idrijske čipke.

2 Obiščite letno razstavo »Skupaj zmoremo in znamo«

Prelovčeva 2, 5280 Idrija

Razstava »Skupaj zmoremo in znamo!« predstavlja čudovite klekljarske mojstrovine učencev Čipkarske šole Idrija, nastale v zadnjem šolskem letu. Odkrijte, kako mlade generacije nadaljujejo večstoletno tradicijo klekljanja idrijske čipke.

3 Obiščite trgovinice z idrijsko čipko v centru Idrije

Sprehodite se po mestnem središču Idrije in odkrivajte ročno izdelane idrijske čipke, ki so nastale izpod rok umetnic in klekljaric idrijske čipke.

4 Obiščite Festival idrijske čipke

V juniju vsako leto poteka Festival idrijske čipke, ki že od leta 1953 v ospredje postavlja lepoto klekljane čipke. Središče Idrije napolnijo vrhunske razstave, državno tekmovanje klekljaric in bogato spremljevalno dogajanje.

Kje so se in se še uporabljajo idrijske čipke?

Idrijska čipka se je skozi zgodovino uporabljala za različne namene, tako za cerkvene kot posvetne namene. Čipke so služile za perilo in hišni tekstil (tudi kot okras nevestine bale), v preteklosti ravno tako za obrobe pokrival (npr. avbe, peči). Uporabljale so se tudi za krasitev cerkvene opreme, liturgična oblačila in druge kose.

Danes je idrijska čipka predvsem pomembno (protokolarno) darilo, uporablja se tudi kot sestavina oblačil in modnih dodatkov, vedno bolj pa tudi postaja pomembna v umetniškem ustvarjanju.

Z znanjem in tradicijo v sodobne čase: Društvo klekljaric idrijske čipke

Leta 2003 je začelo delovati Društvo klekljaric idrijske čipke, ki je bilo ustanovljeno z namenom ohranjanja edinstvene dediščine in združuje klekljarice iz Idrije, Spodnje Idrije, Dol, Godoviča in Črnega Vrha. Društvo z vodenjem študijskih krožkov, zbiranjem starih vzorcev in organizacijo odmevnih razstav skrbi, da se znanje in veščina klekljanja skrbno prenašata med klekljaricami in na mlajše rodove.

Ali ste vedeli? Iz Idrije naravnost v New York, na Dunaj in v vesolje

Mednarodno uveljavljena umetnica Eva Petrič idrijsko čipko mojstrsko spreminja v monumentalne sodobne inštalacije. S slovenskimi in tujimi klekljaricami ter Čipkarsko šolo Idrija je ustvarila mogočna umetniška dela – kot sta Kolektivno srce ali Ptica upanja za mir, ki so odšla v svet ter navduševala obiskovalce prestižnih svetovnih galerij, vse od znamenite katedrale sv. Štefana na Dunaju do umetniških središč na Manhattnu v New Yorku!

Ali ste vedeli?

Priljubljena slovenska skupina **Joker Out** je nastopila na Evroviziji z nepozabnim modnim poklonom domači dediščini – člani skupine so namreč nosili unikatno modno kreacijo z ročno izdelano **idrijsko čipko**, ki jo je izdelal oblikovalski kolektiv Karlo Kirri. Čipke so izdelale idrijske klekljarice in ostale, ki so sodelovale na natečaju.

Polstenje

Starodavna umetnost oblikovanja volne

Kaj je polstenje?

Polstenje (tudi filcanje) je ena najstarejših tehnik oblikovanja tekstila. Postopek temelji na edinstveni zgradbi naravne volne, ki jo pridobimo s striženjem dlake (ponavadi ovc). Posamezna volnena vlakna so namreč prekrita z mikroskopskimi luskami. Ko ta vlakna izpostavimo vlagi, toploti in mehanskemu trenju, se luske odprejo in vlakna se prepletejo ter stisnejo drugo v drugo. Tako iz rahle in puhaste surove volne nastane izjemno trden, topel in trpežen material – polst ali filc.

Tisočletna dediščina: Od azijskih step do slovenskih gora

Polstenje velja za najstarejši način izdelave blaga v zgodovini človeštva, ki je starejši celo od tkanja in pletenja. Sega tisočletja v preteklost, ko so ga nomadska ljudstva v osrednji Aziji uporabljala za preživetje v ostrih razmerah, omenjen pa je celo v Homerjevi Iliadi iz 8. stoletja pr. n. št. Na naših tleh ima obdelava volne globoke korenine v hribovitih predelih, pri čemer naj bi slovanska ljudstva to večino prevzela od azijskih ljudstev.

Tradicija polstenja v Sloveniji je bila najmočnejša v klobučarstvu, ki se je razvijalo vsaj od 15. stoletja naprej, z največjim središčem v Škofji Loki. Ročno polstenje volne je bilo priljubljeno tudi v Beli krajini, na Solčavskem in Bovškem, kjer še danes uporabljajo volno avtohtonih pasem. Danes to dediščino ohranjajo domači rokodelci, ki starodavno znanje nadgrajujejo z umetniškim pristopom. V primerjavi z industrijsko proizvodnjo je polstenje veliko bolj ekološko, saj uporablja trajnostni material in hkrati rešuje ovčjo volno, ki bi sicer končala kot odpadek.

Ali ste vedeli?

Naravna inovacija za dom in arhitekturo

Polst ni le material za oblačila, temveč prava inovacija. Zaradi naravnega lanolina, ki ostane v volnenih vlaknih, je polst naravno vodoodbojna, pozimi nudi toplotno zaščito, poleti pa hladi, je ognjevarna (se ne vname hitro, temveč le tli) in celo duši zvok. Pomembno je tudi, da ni alergena ter da odbija prah in umazanijo.

Zaradi teh lastnosti se danes volna poleg mode vedno pogosteje uporablja v sodobni arhitekturi za zvočno izolacijo prostorov in ekološko gradnjo.

— Dva pristopa, neskončno možnosti —

Ustvarjalci danes uporabljajo dve osnovni tehniki, ki se razlikujeta po načinu obdelave in vrsti končnih izdelkov:

Mokro polstenje

Mokro polstenje temelji na posebnih lastnostih volnenih vlaken, ki se pod določenimi pogoji med seboj sprimejo, pri čemer se volna spolsti med trenjem ter ob stiku z vlagom in toploto, saj se med tem procesom spreminja sestava volne. Proces polstenja pospeši milnica, zaradi katere se luske na vlaknih v stiku z bazično snovjo napnejo in razprejo ter se tako lažje zatikajo in prepletajo v polst, imenovano tudi klobučevina ali filc. Na koncu se mora milo popolnoma izprati in polsteni izdelek namočiti še v vodi s kisom, da se vlakna spet zaprejo, saj imajo kisel pH.

Suho polstenje

Suho polstenje je tehnika oblikovanja tridimenzionalnih volnenih predmetov z mehanskim zbadanjem s posebnimi iglami, katerih drobne zareze med seboj prepletajo in stiskajo vlakna brez uporabe vode in mila.

Kaj nastane iz polsti?

Vsestranskost te tehnike omogoča izdelavo neverjetno raznolikih predmetov, od oblačil, obuval, nakita do torbic, izdelkov za dom, posod, okrasnih izdelkov itd.

Predenje

Umetnost potrpežljivosti

Predenje je temeljna tekstilna tehnika, s katero surova, razpršena vlakna (volne, lana ali svile) spremenimo v trdno, skorajda neskončno nit.

Zgodovina te obrti sega globoko v pradavnino. **Najstarejša slovenska najdba vreten in vretenskih uteži je bila odkrita na koliščih na Starih gmajnah (Ljubljansko barje) in je stara okoli 5.100 let!** V tem času so se na naših tleh zvrstila **različna ljudstva in kulture** – od pradavnih koliščarjev, preko keltskih in rimskih skupnosti ter slovanskih prednikov. Ves ta čas pa je bil proces večinoma podoben, vretenu je kasneje sledila še uporaba kolovrata.

V času industrijske revolucije so tudi pri nas nastale velike (strojne) predilnice, ki so spremenile naš način oblačenja in vsakdanje življenje tisočih žensk, ki so orale ledino z zaposlitvijo v predilnih tovarnah. V Sloveniji so še v času Jugoslavije delovale številne predilnice, najbolj znane v Kranju, Mariboru in Litiji.

Rokodelski zaklad ali odpadek?

Danes se rejci soočajo s perečim paradoksom, saj je volna domačih pasem – kljub tisočletni tradiciji in izjemnemu trajnostnemu potencialu – zaradi nekoliko bolj grobih vlaken in delne umazanije zakonsko prepogosto obravnavana kot odpadek. Kljub temu pa predstavlja dragocen del naravnega ogljičnega cikla, saj je popolnoma biološko razgradljiva in ne pušča sledi mikroplastike, njena uporabnost pa poleg tekstilstva obsega tudi gradbeno izolacijo in ekološke pelete za gnojenje.

Ali ste vedeli?

Koliko volne je treba sprejeti za en pullover?

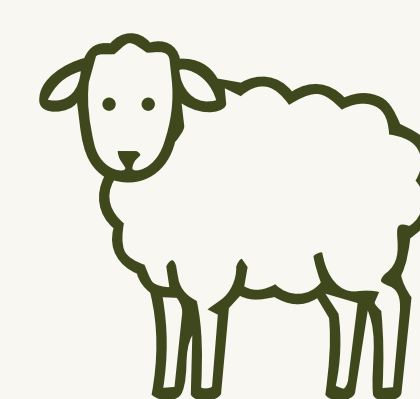
Za izdelavo enega povprečnega, klasičnega volnenega pulloverja za odraslo osebo je običajno potrebno med 0,6 do 1,2 kilograma neobdelane surove volne, kar pomeni, da za en topli pullover porabimo približno četrtno do polovico volne ene ovce. Predenje te količine preje na kolovratu zahteva več deset ur izjemno zbranega in potrpežljivega ročnega dela, z ročnim vretenom, kot so ga nekoč uporabljali v naših krajih, pa je bila priprava volnene preje za tkanje še mnogo bolj zamudna.

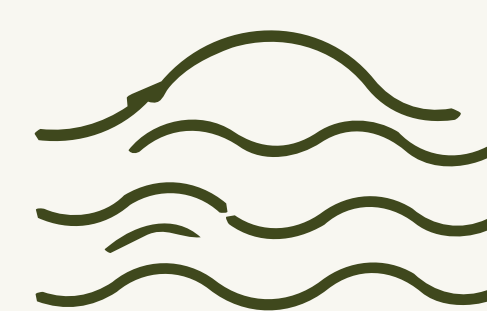
Zakaj ročno in ne strojno?

Ker ročno spredena preja zadrži več zraka v svojih vlaknih, so izdelki iz nje bolj topli, mehkejši in lepše padajo, hkrati pa ohranijo naravni relief. Izdelek, narejen iz ročno spredene preje, je vedno unikat.

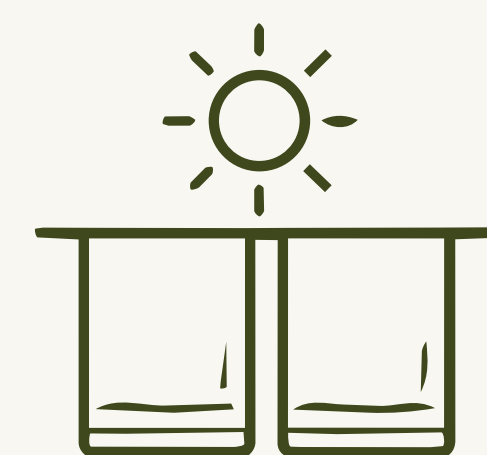
◆ — Pot od volne do končnega izdelka — ◆

1 Striženje in prebiranje

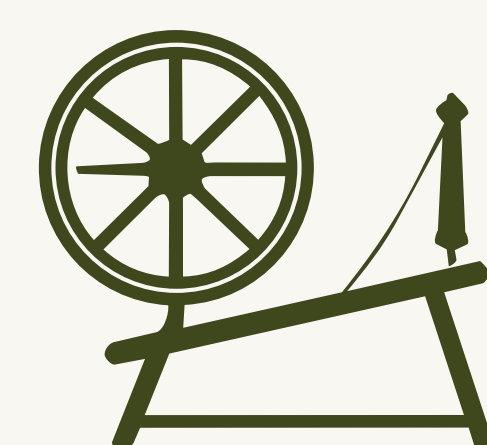
2 Pranje in namakanje

3 Sušenje

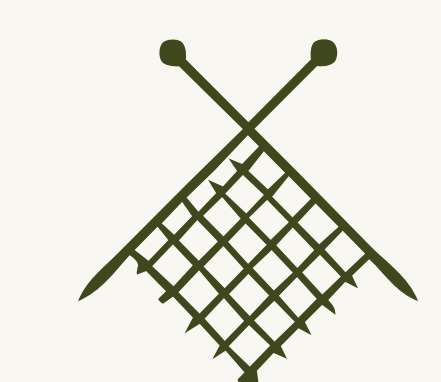
4 Mikanje in česanje

5 Predenje na vretenu ali kolovratu

6 Navijanje v klobčič

7 Pletenje ali tkanje

Priprava statev za tkanje zahteva veliko časa in natančnosti, v povprečju pa traja **med 8 in 12 urami čistega dela.**

Jazon in zlato runo

Ste kdaj slišali zgodbo o zlatem runu in Argonavtih? Mitološki junak Jazon se je po zlato runo podal na ladji Argo, pri čemer so Argonavti po legendi pluli celo po Ljubljani do Vrhnik. To znamenito »zlato runo« je bila v resnici surova ovčja koža z gosto volno, ki je za zgodnja ljudstva pomenila pravo bogastvo – nudila jim je zaščito pred mrazom, iz nje pa so s predenjem ustvarjali prve niti in oblačila..

Tkalstvo

Prepletanje niti skozi stoletja

Tkalstvo je tradicionalna obrt in dejavnost, ki obsega izdelovanje platna in sukna s prepletanjem lanene, konopljene in volnene preje na vodoravnih ali navpičnih statvah. Tradicionalno je veljalo za izrazito sezonsko domače delo, ki se je ob domačih in lokalnih potrebah izvajalo po vsem slovenskem prostoru (z močnim središčem na Sorškem polju), medtem ko se je v Prekmurju in Beli krajini ohranilo najdlje. Na Slovenskem se tkanje ponavadi povezuje z lanom, ki je pri tkanju imel veliko večji pomen kot volna ali drugi material.

Zgodovina tkanja

Svetovna zgodovina tkanja sega tisočletja v preteklost, ko so ljudje obvladali obdelavo tako rastlinskih vlaken kot živalske volne. Na slovenskem ozemlju ima ta obrt korenine že v koliščih na Ljubljanskem barju, kjer so uporabljali razpoložljive materiale. Čeprav je bila volna nepogrešljiva za toplejša oblačila, je na slovenskem tleh v zgodovini glavno vlogo prevzel lan. V 18. stoletju se je močno dvignilo zanimanje za laneno platnarstvo, medtem je volna ostala pomembna dopolnitev za zimska oblačila in odeje. S prihodom industrializacije konec 19. stoletja je domače obrtno tkalstvo začelo zamirati, a se je v nekaterih hribovitih krajih obdržalo še nekaj desetletij.

Ali ste vedeli?

Ko so iz lanu tkali "denar" ...

Ste vedeli, da je bila naša beseda za plačevanje nekoč neposredno povezana s tkanjem? Ko so Slovani v 6. stoletju na slovenskem ozemlju razširili gojenje in predelavo lanu, je belo laneno platno postalo tako dragoceno, da je služilo celo kot plačilno sredstvo – od tod izhaja naša današnja beseda plačati.

Tkalstvo na Idrijsko-Cerkljanskem

Tkalstvo je bila v preteklosti na Idrijsko-Cerkljanskem zelo pomembna obrt, s katero so se ukvarjali predvsem moški. Statve so stale na vsaki večji kmetiji, kjer so pogosto tkale tudi ženske za lastne potrebe, medtem ko so se nekateri mojstri z obrtjo ukvarjali celo leto. Posebno središče te obrti je bilo v Novakih, kjer so se tkalci ohranili še dolgo po drugi svetovni vojni, pomembnejša tkalska žarišča pa so delovala tudi v Šebreljah, Mrzlem Vrhu in Davči. Domačini so za izdelavo platna in drugih tkanin nosili delo k lokalnim tkalcem, pridelava lanu in tkalstvo pa sta se na določenih kmetijah obdržala vse do pojavnega obdobja.

Na idrijsko-cerkljanskem območju se je na statvah obsežno tkalo predvsem laneno platno, poleg tega pa tudi v manjši meri volneno tkanje ter mešano predivo lanu in volne. Ponekod se je izdelovalo tudi konopljina platna.

Od setve do tkanja lanu

1 Setev in puljenje

Lan se seje od zgodnje do pozne pomladi. Lan se običajno 14 dni po cvetenju (ko polje spominja na modro morje) izpuli in posuši v pokončnih snopih, nato pa se mu s posebnimi glavniki osmukajo semenske glave.

2 Godenje in sušenje

Namen godenja je z odstranitvijo pektina (naravnega rastlinskega lepila) in razrahljanjem celičnih vezi ločiti pezdil (oleseneli del stebela) od vlaken, kar dosežemo s 3-tedenskim rosenjem na travniku ali 8-dnevnim namakanjem v vodi. Posušene snope so v preteklosti pri nas sušili v lanenih jamah, kamor je topel dim iz kurišča potoval po nekaj metrov dolgem podzemnem rovu.

3 Trenje, otepanje in česanje

Trenje lanu je potrebno za to, da se prelomi in zdrobi leseno jedro lanenega stebela – tako se odstranijo vlakna od lesa. Ponavadi se je trlo s t. i. trlico (žlebasta trlica). V preteklosti je bil to pravi kmečki praznik. Z otepanjem z ročnim nožem ob deski se nato odstranijo pezdil in kratka vlakna (tulovina), s česanjem oziroma čiščenjem s širokim glavnikom (kampl ali mizežn) pa se odstranijo še zadnji ostanki in poravnajo dolga, fina vlakna, ki se jih zvije v t. i. povsmo.

4 Predenje

Iz dolgih, finejših vlaken se je predlo boljše predivo za t. i. pražnje ali praznično platno, iz krajših in slabših pa bolj grobo, t. i. hodnično platno. Spremeni lan so navili v štrene, jih oprali v potokih ali na perilniku ter po njih tolkli s palicami. Za beljenje so štrene prekuhali v vreli vodi z dodatkom pepela iz bukovih drv, nato pa jih posušene na motovilu navili v klobčiče (klovčke) za tkanje.

5 Tkanje na statvah

Tkalec je prejo napel v statve (po navadi v širini 75 cm), pri čemer so za fino in mehko pražnje platno (uporabili za perilo in dele oblačil) potrebovali pol več nitk kot za grobo, hodnično platno (uporabljen za rjuhe, prte, brisače in zgornje kose oblačil). Fino platno se je lahko tudi belilo z razprostiranjem po travnikih ali obešanjem na vrvi in polivanjem z vodo. Sonce je lan posušilo in obelilo.

Priprava statve za tkanje zahteva veliko časa, v povprečju traja med 8 in 12 urami čistega dela.

Ali ste vedeli?

Penelopina zvitost in zvestoba

V antični Grčiji je tkanje veljalo za simbol največje ženske vrline, kar lepo ponazarja zgodba o zvesti Penelopi: v znani Homerjevi Odiseji je žena Penelopa, da bi se ubranila vsiljivih snubcev, med moževim dolгим odsotnim potovanjem obljubila, da se bo poročila, ko dokonča s tkanjem prta – podnevi je tako marljivo delala na statvah, ponoči pa je svoje delo skrivaj uničevala, s čimer si je zvito kupovala dragocen čas.

